

MEMO

Uitgangspunten evaluatie samenwerking

1. Inleiding

Na een jaar samenwerken zullen het Recreatieschap Voorne-Putten en Staatsbosbeheer deze samenwerking voor het eerst evalueren. De uitkomst van de evaluatie vormt de basis voor besluitvorming over een toekomstige samenwerking tussen partijen en de wijze waarom deze kan worden vormgegeven.

Op 15 december 2016 hebben Provincie, Recreatieschap Voorne-Putten en Staatsbosbeheer de Samenwerkingsovereenkomst Recreatieschap Voorne-Putten-Rozenburg, Staatsbosbeheer en provincie Zuid-Holland voor 2017 en 2018 gesloten. De overeenkomst wordt verder Samenwerkingsovereenkomst genoemd. In de overeenkomst is bepaald dat partijen eerst in januari evalueren en uiterlijk 1 juni zullen besluiten of de overeenkomst zal worden voortgezet.

De overeenkomst tussen Recreatieschap Voorne-Putten en Staatsbosbeheer is voor de jaren 2017/2018 geënt op een horizontale publiek-publieke samenwerking. Afhankelijk van de afspraken tussen partijen, zijn bij de voortzetting van de samenwerking na 2018 opnieuw afspraken nodig over de juridische vormgeving van die samenwerking, inclusief de hierbij horende (nieuwe) voorwaarden. Het bestuur heeft de wens uitgesproken uiterlijk 1 maart 2018 maar conform overeenkomst in ieder geval vóór 1 juni een uitspraak te doen over een toekomstige samenwerking.

Een effectieve evaluatie vraagt een goede voorbereiding. De Samenwerkingsovereenkomst kent een gelijkwaardig karakter voor de deelnemende partijen. Om op een juiste manier de samenwerking te evalueren wordt voorgesteld een onafhankelijke, deskundige partij te vragen de evaluatie te verrichten.

Deze memo gaat in op de uitgangspunten voor de evaluatie en beoogt de gedachtenvorming over de evaluatie te ondersteunen. Als vertrekpunt wordt de samenwerkingsovereenkomst genomen. Daarna wordt ingegaan op elementen als: Waarom wordt geëvalueerd? Waar is de evaluatie geregeld? Hoe ziet de evaluatie eruit? Wat zijn de criteria voor deze evaluatie? Wanneer zal de evaluatie plaatsvinden? Wat is er voor nodig en door wie wordt geëvalueerd?

2. Overeenkomst als vertrekpunt

De Samenwerkingsovereenkomst (als bijlage toegevoegd) die bestaat tussen het Recreatieschap Voorne-Putten (tot 31 december 2017 Recreatieschap Voorne-Putten-Rozenburg geheten), Staatsbosbeheer en Provincie Zuid-Holland bevat een aantal relevante elementen in het kader van een evaluatie. De samenwerkingsovereenkomst geldt van 1 januari 2017 tot 31 december 2018.

De overeenkomst geldt van 1 januari 2017 tot 31 december 2018, waarna deze is beëindigd zonder dat daarvoor afzonderlijke opzegging benodigd is. Het recreatieschap heeft bij het aangaan van deze overeenkomst de intentie om in de komende periode tot en met 31 december 2018 te onderzoeken of de betrokken gemeenten het beheer na 31 december 2018 zelf zullen kunnen uitvoeren.

Gedurende de overeenkomst zullen partijen het beheer van het recreatiegebied door Staatsbosbeheer evalueren. Ingeval het recreatieschap het beheer door Staatsbosbeheer positief beoordeelt is het recreatieschap bereid tot overleg met Staatsbosbeheer over de mogelijkheden om de samenwerking voort te zetten.

De samenwerking tussen Voorne-Putten en Staatsbosbeheer is vormgegeven als een horizontale publiek-publieke samenwerking (artikel 12 lid 4 Richtlijn 2014/24/EU). In overleg wordt bepaald hoe de samenwerking (verder) wordt vormgegeven. Daarbij wordt zoveel mogelijk aangesloten bij de bestaande overlegstructuren.

De overeenkomst bepaalt dat de samenwerking een aantal elementen bevat:

- Het gezamenlijk beheren en/of realiseren van routenetwerken en goede onderlinge verbindingen daartussen;
- (afstemming van) de communicatie en zichtbaarheid van beide partijen in en nabij/rond het gehele werkingsgebied van het recreatiegebied Voorne-Putten;
- Kwaliteitsborging, overleg over voortgang en verantwoording van de door Staatsbosbeheer te verrichten werkzaamheden als bedoeld in artikel 1 onder b en de te bereiken synergievoordelen;
 - Art. 1 sub b: De continuïteit van de dienstverlening voor het beheer van recreatiegebied Voorne-Putten voor het recreatieschap te borgen vanaf 1 januari 2017 tot en met 31 december 2018
- Werkzaamheden voortvloeiend uit de programmabegroting;
 - Bestuursondersteuning
 - Juridische advisering
 - Communicatie en marketing
 - Planvorming
 - Toezicht
 - Directievoering aanbesteding van beheer en onderhoud
 - Financiën

Partijen zullen deze samenwerking voor het eerst uiterlijk in januari 2018 evalueren, ter voorbereiding op het besluit voor het toekomstig beheer vanaf 1 januari 2019. Partijen streven naar besluitvorming op of vóór 1 juni 2018 over het toekomstig beheer van het recreatiegebied Voorne-Putten.

3. Uitgangspunten

De Samenwerkingsovereenkomst bepaalt niet wie de initiatiefnemer van de evaluatie is, ook is niets bepaald over aard, zwaarte en inhoud van de evaluatie. Dit memo tracht op deze vragen een antwoord te geven en een voorstel voor het proces te doen.

Gelijkwaardigheid

In de inleiding werd het al aangehaald, er is sprake van een horizontaal publiek-publieke samenwerking en de Samenwerkingsovereenkomst kent daarmee een gelijkwaardigheid tussen partijen. Het ligt voor de hand de kosten van de evaluatie dan ook over de direct bij de samenwerking betrokken partijen te verdelen.

Aansluiting bij andere evaluaties

De Samenwerkingsovereenkomst van het Recreatieschap Voorne-Putten is een van de samenwerkingsovereenkomsten van Staatsbosbeheer in Zuid-Holland met recreatieschappen en provincie. Daarom ligt het voor de hand aansluiting te zoeken bij de aanpak van de evaluatie bij Groenalliantie Midden-Holland e.o. die hierin koploper is en inmiddels ook door Natuur- en recreatieschap IJsselmonde wordt gevolgd.

Wie moeten evalueren

De Samenwerkingsovereenkomst is ondertekend door drie partijen, te weten: Recreatieschap Voorne-Putten, Staatsbosbeheer en de provincie Zuid-Holland. De betrokkenheid van de Provincie is beperkt en indirect. Het zijn vooral Recreatieschap Voorne-Putten en Staatsbosbeheer die een overlegstructuur kennen (merendeels gelijkwaardig aan de structuren met het voormalig GZH).

Het ligt dan ook voor de hand vanuit deze structuur de evaluatie tussen beide partijen voor te bereiden en uit te voeren.

Het Recreatieschap Voorne-Putten is partij bij deze overeenkomst. Dat maakt de te bevragen personen vanuit het recreatieschap in eerste instantie de leden van het algemeen bestuur. Ook de betrokken ambtenaren van de deelnemende gemeenten worden bevestigd. Per deelnemer wordt één ambtenaar voor de evaluatie gevraagd.

Vanuit het Recreatieschap Voorne-Putten worden de volgende personen gevraagd het gesprek aan te gaan:

- De heer D.A. Verbeek, voorzitter Recreatieschap Voorne-Putten en wethouder gemeente Brielle
- De heer M. Hamerslag, plaatsvervangend voorzitter Recreatieschap Voorne-Putten en wethouder gemeente Nissewaard
- Mevrouw P. Blok, bestuurslid Recreatieschap Voorne-Putten en wethouder gemeente Westvoorne
- Mevrouw M. Roza-de Pijper, bestuurslid Recreatieschap Voorne-Putten en wethouder gemeente Hellevoetsluis
- Mevrouw I.Y. de Groot, bestuurslid van het algemeen bestuur van het Recreatieschap Voorne-Putten en raadslid gemeente Brielle
- De heer J.W. Mijmans, bestuurslid van het algemeen bestuur van het Recreatieschap Voorne-Putten en wethouder gemeente Nissewaard
- De heer W.A. Sjoukes, bestuurslid van het algemeen bestuur van het Recreatieschap Voorne-Putten en raadslid gemeente Westvoorne
- De heer P.D. Hofman, bestuurslid Recreatieschap Voorne-Putten en wethouder gemeente Hellevoetsluis
- Mevrouw L. de Ruijter, ambtenaar gemeente Westvoorne
- Mevrouw D. Dubach, ambtenaar gemeente Brielle
- De heer K. Heemskerk, ambtenaar gemeente Hellevoetsluis
- De heer P. Sikma, ambtenaar gemeente Nissewaard

Vanuit Staatsbosbeheer worden de volgende personen gevraagd het gesprek aan te gaan:

- Mevrouw D.M.J. Kamphuis, Divisiedirecteur Staatsbosbeheer
- De heer drs. J. Kuipers, Manager bestuurlijke samenwerking Staatsbosbeheer Zuid-Holland
- De heer T.M.G. Gorissen, Manager uitvoering Staatsbosbeheer Zuid-Holland
- Mevrouw drs. N.E. Kösters, accountmanager Recreatieschap Voorne-Putten ⁱ
- Mevrouw mr. M.L. van Genderen, ambtelijk secretaris Recreatieschap Voorne-Putten ⁱⁱ

Omdat de provincie partij is bij de overeenkomst, maar geen onderdeel van de overlegstructuur, is in aansluiting op de evaluatie bij de Groenalliantie en Natuur- en recreatieschap IJsselmonde, ambtelijk nagegaan, of de provincie als contractspartij überhaupt een rol wenst te spelen in de evaluatie en het antwoord daarop is ontkennend.

Evaluatieperiode en meerwaarde evaluatie

De evaluatieperiode is het jaar 2017. Hierbij past de kanttekening dat de samenwerking nog jong is en daardoor moeilijk op haar volledige waarde te schatten. Juist daarom is het houden van een evaluatie van waarde. Een evaluatie helpt partijen om én de samenwerking in 2018 verder te verbeteren én stelt partijen in staat om voor of rond 1 maart 2018 gemotiveerd een besluit te nemen over de (voortzetting van de) samenwerking na 2018.

Inhoud van de evaluatie

Het is van belang om ten behoeve van de evaluatie vragen te formuleren, die een op een aansluiten bij hetgeen partijen in de samenwerkingsovereenkomst hebben afgesproken. Zie de voorzet voor het samenstel van vragen in paragraaf 4. Het resultaat is aldus een op een door te vertalen naar een eventueel nieuwe overeenkomst na 2018.

Wie voert de evaluatie uit

Het is voor de geloofwaardigheid van de uitkomst van de evaluatie raadzaam om het evaluatie

onderzoek niet zelf, maar door een onafhankelijke derde te laten uitvoeren en daarbij de kosten te verdelen tussen beide partijen. Deze derde krijgt bij de opdrachtverlening onderstaande vragen als richtinggevend kader mee. Als deskundige wordt voorgesteld om AT Osborne in te schakelen.

Het ligt voor de hand het formeel opdrachtgeverschap bij het Recreatieschap Voorne-Putten te beleggen. De voorbereiding, uitvoering en afronding van het evaluatieonderzoek wordt ambtelijk en bestuurlijk begeleid in het kader van de afgesproken overlegstructuur tussen Recreatieschap Voorne-Putten en Staatsbosbeheer.

Staatsbosbeheer en het recreatieschap kunnen met elkaar afspreken dat het recreatieschap weliswaar de aanbesteding verzorgt, maar dat de evaluatie op inhoud tweezijdig is.

De feitelijke uitvoering van de evaluatie ligt in handen van het externe bureau.

Bestuursondersteuning faciliteert en zal in de dagelijkse praktijk doorgaans het eerste aanspreekpunt zijn.

Vervolg na evaluatie

Op basis van de uitkomst van de evaluatie van de samenwerking met Staatsbosbeheer volgt zowel bij Recreatieschap Voorne-Putten als bij Staatsbosbeheer de eigenstandige besluitvorming over de (voorwaarden voor de) voortzetting van de samenwerking van 2018. De besluitvorming bij partijen wordt natuurlijk allereerst gevoed door de in de evaluatie eventueel genoemde verbeterpunten voor de samenwerking in 2018. De positie van de provincie lijkt in deze van zijdelings belang. Daarnaast hebben het Recreatieschap Voorne-Putten en Staatsbosbeheer ieder voor zich ambities op het vlak van visie, inhoud, financiën en duur van de samenwerking en de te formuleren voorwaarden hierbij. Het is raadzaam hierover als bestuur voorafgaand aan de evaluatie een eerste gedachtevorming te hebben of op basis hiervan alvast een eerste doorkijk in de richting van een koers te formuleren.

4. Vragen

Het betreft de evaluatie van een jaar samenwerken van twee partijen, te weten het Recreatieschap Voorne-Putten en Staatsbosbeheer. Deze samenwerking is betrekkelijk kort. De evaluatie levert een beeld op van de eerste resultaten van de samenwerking. Denk daarbij aan antwoord op vragen als: Voldoen de afspraken tussen partijen? Is iedere partij vanuit de eigen taak, rol en positie tevreden met de opbrengst van de samenwerking? Kan het beter en zo ja, hoe? Zijn er knelpunten? Zijn deze knelpunten oplosbaar en wat betekent dit? Welke doorkijk is er voor de samenwerking na 2018?

Passend voor een evaluatie van deze samenwerking is een evaluatie in de vorm van vraaggelbesprekken van beperkte duur met de afzonderlijke bestuurders van het bestuur en de betrokken ambtenaren door de onafhankelijke deskundige die op basis daarvan een rapport uitbrengt. Hieronder zijn op basis van de samenwerkingsovereenkomst richtinggevende evaluatievragen geformuleerd.

A. Vragen met het oog op tevredenheid over de opbrengst van de samenwerking

Vraag 1: Zijn partijen tevreden over de opbrengst van de publiek-publieke samenwerking (artikelen 3 t/m. 5)?

Onderdeel dienstverlening:

- a) Hoe verliep de continuïteit in dienstverlening in algemene zin ? (artikel 1, lid 3, artikel 3, lid 3);
- b) Hoe verliep de zorg voor het beheer en onderhoud ?
- c) Hoe verliep de zorg voor de financiën van de samenwerking en het doorlopen van de begrotingscyclus (artikelen 4 en 5).
- d) Hoe verliep de zorg voor de overige taken: bestuursondersteuning, juridische advisering, communicatie en marketing, planvorming, toezicht, directievoering.
- e) Wat kan onder de hiervoor genoemde punten beter en wat vraagt dit van partijen in het jaar 2018 ?

Om beter inzicht te verkrijgen in de tevredenheid over de kwaliteit van het uitgevoerde beheer en onderhoud is het te overwegen aanvullend een korte rondgang te laten doen onder enkele exploitanten in de beheergebieden. Hiertoe zal expliciet besloten moeten worden, daar het nu geen onderdeel uitmaakt van de vraagstellingen.

Onderdeel “overige punten van samenwerking”

- f) Hoever is ingevolge artikel 3, lid 2 van de overeenkomst de publiek-publieke samenwerking gevorderd op de volgende punten:
- o *Gezamenlijk beheren;*
 - o *Zo mogelijk en op nader overeen te komen voorwaarden realiseren en ontwikkelen van goede routenetwerken en goede onderlinge verbindingen daartussen;*
 - o *Afstemming van de communicatie en zichtbaarheid van IJsselmonde en Staatsbosbeheer in en nabij/rond de natuur- en recreatiegebieden in de regio Voorne-Putten;*
 - o *Kwaliteitsborging, overleg over voortgang en verantwoording van door Staatsbosbeheer voor IJsselmonde uit te voeren activiteiten en synergievoordelen;*
 - o *Het tijdig en adequaat signaleren en rapporteren van risico's aangaande het beheer, het onderhoud en de ontwikkeling van de natuur- en recreatiegebieden van het Recreatieschap Voorne-Putten;*
 - o *Onderzoek naar mogelijkheden van samenwerking met derde partijen, waaronder het faciliteren van particuliere en lokale initiatieven.*

Vraag 2: Naar aanleiding van vraag 1: welke hoofdconclusies trekt u uit uw bevindingen per genoemd onderdeel (dienstverlening en overige punten van samenwerking)?

B. Overige vragen m.b.t. de overeenkomst

Vraag 3: Is de onafhankelijke positie van de accountmanager van Voorne-Putten t.o.v. de uitvoering bij Staatsbosbeheer geborgd (artikel 6, lid 1).

Vraag 4: Is de in artikel 3, lid 2 afgesproken overlegstructuur passend?

Vraag 5: Is een beroep gedaan op artikel 10 inzake aansprakelijkheid en vrijwaring?

Vraag 6: Is gebruik gemaakt van de geschillenregeling in artikel 11?

Vraag 7: Heeft zich een onvoorziene omstandigheid voorgedaan als bedoeld in artikel 13?

C. Vragen met het oog op de toekomstige samenwerking

Vraag 8: Wat zijn – als de samenwerking na 2018 op bovengenoemde punten wordt voortgezet – uw verwachtingen en wensen m.b.t. de nieuw te sluiten overeenkomst?

Vraag 9: Indien de overeenkomst na 2018 wordt voortgezet, heeft u dan een beeld bij de werkingsduur van de nieuwe overeenkomst voor bepaalde tijd?
Bijvoorbeeld aansluiting zoeken bij de termijnen in de uittreedovereenkomst met de provincie (per 4 jaar).

Vraag 10: Indien de overeenkomst na 2018 wordt voortgezet, wat zijn voor u dan belangrijke voorwaarden?

5. Tijdpad

De tijd is beperkt, mede door de behoefte om voor de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2018 een uitspraak te doen over het vervolg van de samenwerking.

Daarom zal, bij de uitvraag voor een offerte, het volgende van belang zijn. Randvoorwaarde bij aanbesteding is de tijd waarbinnen de evaluatie moet worden uitgevoerd. Uiterlijk in maart 2018 dient er mede op basis van het uitgevoerde evaluatieonderzoek bestuurlijke besluitvorming plaats te vinden over voortzetting van de samenwerking na 2018. Deze tijdslimiet vraagt dat de evaluatie een bondige aanpak vraagt. Het resultaat zal een goede mix moeten bieden tussen snelheid en kwaliteit. Dit vergt professionaliteit en senioriteit. Het conceptrapport dient uiterlijk in de week

van 19 februari 2018 opgeleverd te worden. Over de vorm van de rapportage kunnen nadere afspraken worden gemaakt.

Voor het tijdpad houdt dat het volgende in:

- Een offerte wordt opgevraagd bij AT Osborne;
- Op basis van beschikbaarheid van deze deskundige en de te interviewen personen worden gesprekken gepland voor gesprekken t.b.v. die evaluatie;
- Dat zal zijn in februari;
- Op basis daarvan volgt een rapportage;
- Die door het dagelijks bestuur in een vergadering wordt besproken en waarover in de vergadering van het algemeen bestuur een besluit kan worden genomen.

6. Conclusie

Het bestuur wordt gevraagd om in te stemmen met dit memo en de elementen uit het memo aan te nemen als de uitgangspunten voor de uit te voeren evaluatie. In hoofdlijnen houdt dat het volgende in:

- Een eenvoudige evaluatie zal worden uitgevoerd;
- In het kader van de relatief korte samenwerking;
- Door een onafhankelijke partij;
- De evaluatie kent een gelijkwaardig karakter;
- Aangesloten wordt bij de opzet van andere evaluaties;
- De kosten daarvan gelijkelijk gedeeld zullen worden;
- Geëvalueerd wordt de samenwerking in 2017;
- De evaluatie de basis kent van de in het memo genoemde uitgangspunten en richtinggevende vragen;
- De evaluatie biedt aanwijzingen voor de verdere verbetering van de samenwerking in 2018;
- En een aanknopingspunt voor de eventuele voortzetting van de samenwerking in 2019 en verder;
- Uiterlijk in maart 2018 neemt het algemeen bestuur een besluit over een verdere samenwerking na 2018.

ⁱ In dienst bij Staatsbosbeheer.

ⁱⁱ In dienst bij Staatsbosbeheer.